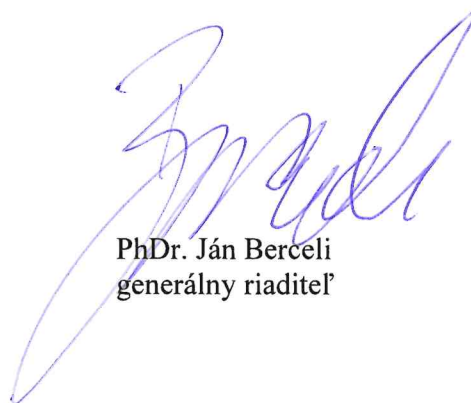


METODICKÝ POKYN ÚKSÚP č. 13/2019
„na hodnotenie množiteľského materiálu viniča hroznorodého
a podpníkového“

Aktualizovaný v roku 2022



PhDr. Ján Berceli
generálny riaditeľ

Číslo záznamu: 9424/2022

Číslo spisu: 14416/2022-240

Dátum: 16.2.2022

Účinnosť od: 10.3.2022

Účinnosť do: na dobu neurčitú

Vypracoval: Ing. Július Rozák, PhD.

Za riadenie dokumentu: Ing. Marta Andrejčíková, PhD.

Preskúmanie: máj 2023 a následne každé 2 roky

1. Úvod a cieľ

Metodický pokyn je vydaný na základe § 4 písm. g) zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov. Upravuje podmienky pre hodnotenie a uznávanie množiteľských porastov a porastov výsadbového materiálu viniča hroznorodého a podpníkového (ďalej len „vinič“).

2. Rozsah platnosti

Tento metodický pokyn platí pre inšpektorov oddelenia kontroly osív a sadív a evidovaných dodávateľov množiteľského materiálu viniča.

3. Skratky

č.	číslo
EÚ	Európska Únia
ha	hektár
LRO	Listina registrovaných odrôd
NV	nariadenie vlády
OOaS	Odbor osív a sadív
OOR	Odbor ochrany rastlín
SR	Slovenská republika
ŠOS	štátne odrodové skúšky
OK OS	Oddelenie kontroly osív a sadív
OK OR	Oddelenie kontroly ochrany rastlín

4. Legislatíva

V tomto metodickom pokyne sa stanovuje rozsah a metódy podľa, ktorých inšpektor OK OS postupuje pri výkone hodnotenia množiteľského materiálu viniča podľa nariadenia vlády:

- Nariadenie vlády SR č. 49/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu viniča na trh.

Súvisiace predpisy o podmienkach na vystavenie rastlinných pasov:

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013, (EÚ) č. 652/2014 a (EÚ) č. 1143/2014 a zrušujú smernice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2072 z 28. novembra 2019, ktorým sa stanovujú jednotné podmienky vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031, pokiaľ ide o ochranné opatrenia proti škodcom rastlín, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 690/2008 a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2019

5. Všeobecné ustanovenia pre hodnotenie množiteľského materiálu

5.1 Definície

Vymedzenie základných pojmov používaných v príslušnom metodickom pokyne je uvedené v Tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Základné definície

Definícia	Význam
Afinita	schopnosť zrastania a symbiózy podpníka a vrúbľa
Vinič	rastlina rodu <i>Vitis</i> L. určená na výrobu hrozna alebo na použitie ako množiteľský materiál
Viničová škôlka	pozemok na ktorom sa pestujú zakorenené odrezky a zakorenené štepence
Podpníky viniča	výpestky pestovateľsky overeného druhu, ktoré sú vhodné na štepenie odrôd viniča
Meristém	organizované centrum aktívne sa deliacich buniek v rastline, v ktorom vznikajú bunky pre nové pletivá a orgány rastlín.
Množiareň	porast materských rastlín, ktoré sú určené k produkcii množiteľského materiálu
Množiteľský materiál	podpníky, zakorenené odrezky, zakorenené sadenice, odrezky podpníkov na štepenie, odrezky zo selektovaného a podpníkového vinohradu, viničie
Množiteľský porast viniča	porast určený na výrobu množiteľského materiálu viniča
Očko	je vegetatívny orgán viniča, ktorý vyrástol v priebehu vegetácie v pazuche listu

5.2 Postup pri výkone hodnotenia viniča

Prehliadky množiteľských porastov viniča a jeho hodnotenie na poraste a vo vzorke vykonávajú inšpektori OK OS a OK OR. Prihlášky množiteľských porastov viniča sa zasielajú na OOaS ÚKSÚP v Bratislave, odkiaľ je zasielaná jedna kópia cez OOR príslušnému rastlinolekárskeму inšpektorovi OK OR. Kontrola prihlášok množiteľského materiálu a predložených dokladov o pôvode sa vykonáva pri ich preberaní na OOaS v kancelárii ÚKSÚP, rastlinolekárskeý inšpektor OK OR vykoná kontrolu prihlášok ešte pred kontrolou žiadateľa, oboznámi sa s pestovanými rastlinnými druhmi a preverí potrebu kontroly alebo testovania RNKŠ. Po vykonaní kontroly zašle inšpektor OK OR kópiu prihlášky do 5 dní na OOaS. Prehliadky množiteľských porastov ovocných druhov a ich hodnotenie na poraste a vo vzorke vykonávajú inšpektori OK OS na základe prihlášky a záznamu z prehliadky, ktoré im prideli OOaS. Pred začiatkom výkonu hodnotenia sa musí inšpektor OK OS uistiť, či sa nachádza na správnom pozemku, čo si overí v plánoch výsadby. Dodávateľ, prípadne zmluvný množiteľ by sa mal zúčastniť pri prehliadke. Ak sa napriek dohodnutému termínu nezúčastnia na prehliadke, inšpektor vykoná prehliadku a uzavrie ju i bez podpisu dodávateľa. Výkon hodnotenia množiteľského materiálu sa vykoná podľa Tabuľky č. 3:

Tabuľka č. 3: Hodnotenia

Hodnotenia	Typ porastov
Na poraste	sadenice viniča hroznorodého, sadenice viniča podpníkového, podpníkové vinohrady, selektované vinohrady
Vo vzorke	zakorenené sadenice, zakorenené odrezky, viničie, odrezky podpníkov na štepenie, odrezky zo selektovaného alebo podpníkového vinohradu

5.3 Počet a čas výkonu prehliadok množiteľských porastov

Inšpektori OK OS vykonajú prehliadku množiteľských porastov, keď dodávateľ pripraví množiteľský porast na prehliadku v súlade s požiadavkami príslušných legislatívnych predpisov. Inšpektori OK OS vykonajú vizuálne prehliadky podpníkových a selektovaných vinohradov a viničových škôlok aspoň raz za vegetačné obdobie v prípade všetkých RNKŠ. Optimálny počet a čas prehliadok je uvedený v Tabuľkách č. 4 a č. 5. Všetky množiteľské porasty musia byť označené tabuľkou alebo inou formou, kde budú uvedené identifikačné údaje.

Tabuľka č.4: Počet a čas prehliadok prihlasovaných porastov množiteľského materiálu

Skupina porastov	Počet prehliadok	Prvá prehliadka v čase	Druhá prehliadka v čase
Podpníkové vinohrady	2	1.6. až 15.8.	16.8. až 31.10.
Selektované vinohrady	1	15.7. až 31.10.	-
Sadenice viniča	2	21.6. až 15.8.	16.8. až 31.10.
Zakorenené odrezky viniča	2	21.6. až 15.8.	16.8. až 31.10.

Tabuľka č.5: Prehliadky a hodnotenie množiteľského materiálu viniča vo vzorke

Skupina porastov	Počet prehliadok	Tretia prehliadka v čase
Sadenice viniča, zakorenené odrezky (pravokorenné) a odrezky viniča podpníkového	1	1.11. až 15.5.

Inšpektor OK OS môže vykonať aj viac prehliadok, aby sa uistil v hodnotení množiteľských porastov viniča.

Predbežné prehliadky sa vykonávajú pri množiteľských porastoch viniča po prvom roku výsadby.

Odoberať množiteľský materiál z materských porastov možno až po prehliadke a uznaní porastov kontrolným ústavom.

Prehliadky a hodnotenie množiteľského materiálu viniča vo vzorke sa robí po zabalení na vyzvanie dodávateľa.

5.4 Technika prehliadky

Inšpektor OK OS volí techniku prehliadky množiteľského porastu podľa prehliadanej plochy, veľkosti, tvaru a expozície pozemku príp. iných okolností. Porast prechádza celý alebo podľa parciel, ktoré sú označené na pláne výsadby.

5.5 Hodnotenie požiadaviek množiteľského porastu

5.5.1. Bodové hodnotenie celkového stavu množiteľského porastu

Bodové hodnotenie celkového stavu množiteľského porastu pozostáva z hodnotenia celkového stavu množiteľského porastu zisteného v priebehu celej prehliadky. Množiteľský porast sa hodnotí kompletným pohľadom s aspektom na vyrovnanosť porastu, zapojenie porastu, pravosť a čistotu odrody, zaburinenosť a zdravotný stav podľa Tabuľky č. 6.

Tabuľka č. 6: Bodové hodnotenie výsadbového materiálu

Bod. hodnota	Opis množiteľského porastu
9	Množiteľský porast na celom pozemku, vyrovnaný, maximálne 5% výpad jedincov, bez iných druhov alebo odrôd, bez burín. Všetky odborné zásahy (rez) urobené správne a včas.
7	Množiteľský porast redší, medzerovitý s výpadom maximálne 20% jedincov, menej vyrovnaný, slabo zaburinený.
5	Množiteľský porast medzerovitý, s výpadom jedincov do 50%, nevyrovnaný stredne zaburinený.
3	Množiteľský porast medzerovitý, s výpadom jedincov do 50%, silne nevyrovnaný a zaburinený. Množiteľský porast sa neuznáva ak zaburinenie bráni zhodnotiť odrodovú pravosť a čistotu. Po odstránení burín sa môže požiadať o opakovanú prehliadku a množiteľský porast môže byť uznaný.
1	Množiteľský porast silne medzerovitý, s výpadom nad 70% jedincov, nevyrovnaný, veľmi zaburinený.

5.5.2. Hodnotenie pravosti odrody

Inšpektor OK OS zistí, či daná odroda zodpovedá opisu podľa Tabuľky č. 7.

Tabuľka č. 7: Bodové hodnotenie pravosti odrody

Hodnotenie	Opis množiteľského porastu
V	Odroda zodpovedá morfológickému opisu odrody
N	Odroda nezodpovedá morfológickému opisu odrody

V – vyhovuje, N – nevyhovuje

5.5.3. Hodnotenie čistoty odrody

Pri prvej prehliadke inšpektor OK OS prechádza porast a sleduje odlišné rastliny, ktoré majú odlišné morfológické a fyziologické charakteristiky oproti ostatnému porastu. Prímеси iných odrôd si inšpektor poznačí do pracovného zošita u každej odrody samostatne a potom na prihlášku a záznam z prehliadky hodnotenia porastu. Dodávateľovi nariadi vyznačenie prímеси v poraste. Pri poslednej prehliadke množiteľského porastu inšpektor skontroluje na poraste vyznačené prímеси. Prímеси nie sú súčasťou uznaného množiteľského materiálu, nesmú byť použité ako množiteľský materiál, ktorý sa balí a uvádza na trh. Hodnotenie sa vykonáva podľa Tabuľky č. 8.

Tabuľka č. 8: Bodové hodnotenie

Bod. hodnota	Opis množiteľského porastu
9	Množiteľský porast bez akýchkoľvek prímеси
7	Množiteľský porast, kde sú ojedinelé prímеси, ktoré sú označené

5	Množitel'ský porast, kde je veľa prímiesí, ktoré sú označené
Bod. hodnota	Opis množiteľského porastu
3	Množitel'ský porast, kde je veľa prímiesí, ktoré sú neoznačené. Po vyznačení prímiesí je možné požiadať o opakovanú prehliadku a množiteľ'ský porast môže byť uznaný
1	Zámena odrody, zmes odrody

6. Požiadavky na hodnotenie viniča

Pri uznávaní množiteľského materiálu viniča hroznorodého sú všetky množiteľské porasty a z nich získaný množiteľ'ský materiál hodnotené a uznávané kontrolným ústavom a to podľa žiadosti v kategóriách pôvodný, základný, certifikovaný alebo štandardný.

6.1. Požiadavky na uznávanie v kategóriách pôvodný, základný, certifikovaný alebo štandardný.

Množitel'ský materiál sa prihlasuje v kategóriách:

- **pôvodný množiteľ'ský materiál (SE)** – všetky rastliny viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch určené na produkciu pôvodného množiteľského materiálu sa vzorkujú a testujú v päťročných intervaloch na zistenie výskytu vírusu mozaiky arábky, vírusu roncetu viniča, vírusu zvinutky 1 a vírusu zvinutky 3. V prípade podpníkových vinohradov určených na výrobu podpníkov sa vykoná aj jeden odber vzoriek a testovanie na zistenie výskytu škvrnitosti viniča. Výsledky odberu vzoriek a testovania musia byť k dispozícii pred akceptovaním príslušných podpníkových vinohradov. Pôvodný množiteľ'ský materiál je umiestnený v technickom izoláte. Musí spĺňať požiadavky na vlastnosti, kvalitu a zdravotný stav uvedené v prílohách č. 1 a 2 NV SR č. 49/2007 Z.z. pre pôvodný množiteľ'ský materiál.
- **základný množiteľ'ský materiál (E)** - všetky rastliny viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch určené na produkciu základného množiteľského materiálu sa vzorkujú a testujú v šesťročných intervaloch na zistenie výskytu vírusu mozaiky arábky, vírusu roncetu viniča, vírusu zvinutky 1 a vírusu zvinutky 3. So vzorkovaním sa začína , keď majú podpníkové a selektované vinohrady šesť rokov. Výsledky odberu vzoriek a testovania musia byť k dispozícii pred akceptovaním príslušných podpníkových a selektovaných vinohradov. Základný množiteľ'ský materiál je umiestnený v priestorovom izoláte a musí spĺňať požiadavky na vlastnosti, kvalitu a zdravotný stav uvedené v prílohách č. 1 a 2 NV SR č. 49/2007 Z.z. pre základný množiteľ'ský materiál.
- **certifikovaný množiteľ'ský materiál (C)** – na zistenie výskytu vírusu mozaiky arábky, vírusu roncetu viniča, vírusu zvinutky 1 a vírusu zvinutky 3 sa vykoná odber vzoriek a testovanie reprezentatívneho podielu rastlín viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch, určených na produkciu certifikovaného materiálu. So vzorkovaním a testovaním sa začína, keď majú podpníkové a selektované vinohrady desať rokov a opakujú sa v desaťročných intervaloch. Certifikovaný množiteľ'ský materiál musí spĺňať požiadavky na vlastnosti, kvalitu a zdravotný stav uvedené v prílohách č. 1 a 2 NV SR č. 49/2007 Z.z. pre certifikovaný množiteľ'ský materiál.

Pôvodný, základný a certifikovaný množiteľ'ský materiál musí spĺňať požiadavky týkajúce sa výrobnjej prevádzky, miesta výroby alebo oblasti pre jednotlivé RNKŠ:

- Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al. : vinič sa produkuje v oblastiach bez výskytu tohto patogénu, alebo vo výrobnjej prevádzke neboli na viniči v priebehu posledného úplného vegetačného obdobia pozorované žiadne jeho symptómy. Všetky

rastliny viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch určené na produkciu pôvodného a základného množiteľského materiálu, ktoré preukazujú symptómy Candidatus Phytoplasma solani, musia byť odstránené. Všetky rastliny viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch určené na produkciu certifikovaného množiteľského materiálu, ktoré preukazujú symptómy Candidatus Phytoplasma solani, musia byť minimálne vylúčené z rozmnožovania. V prípade, že množiteľský materiál určený na obchodovanie preukazuje symptómy Candidatus Phytoplasma solani, celá dávka je ošetrovaná horúcou vodou alebo iným vhodným spôsobom v súlade s EPPO alebo inými medzinárodne uznávanými protokolmi s cieľom zabezpečiť, aby bola bez výskytu tohto patogénu.

- *Xylophilus ampelinus* Willems et al. : vinič sa produkuje v oblastiach bez výskytu tohto patogénu alebo vo výrobnej prevádzke neboli na viniči v priebehu posledného úplného vegetačného obdobia pozorované žiadne jeho symptómy. Všetky rastliny viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch určené na produkciu pôvodného, základného a certifikovaného množiteľského materiálu, ktoré preukazujú symptómy *Xylophilus ampelinus*, musia byť odstránené. Vinič vo výrobnej prevádzke preukazujúci symptómy sa po reze ošetrí baktericídom. V prípade, že množiteľský materiál určený na obchodovanie preukazuje symptómy *Xylophilus ampelinus*, celá dávka je ošetrovaná horúcou vodou alebo iným vhodným spôsobom v súlade s EPPO alebo inými medzinárodne uznávanými protokolmi s cieľom zabezpečiť, aby bola bez výskytu tohto patogénu.
- Vírus mozaiky arábky, vírus roncetu viniča, vírus zvinutky 1 a vírus zvinutky 3 : na rastlinách v podpníkových a selektovaných vinohradoch určených na produkciu pôvodného a základného množiteľského materiálu neboli pozorované žiadne symptómy uvedených vírusov a pri certifikovanom množiteľskom materiáli boli pozorované symptómy na najviac 5 % rastlín viniča. Symptomatické rastliny je potrebné odstrániť a zničiť.
- *Viteus vitifoliae* Fitch : vinič sa produkuje v oblastiach bez výskytu tohto patogénu alebo sa vinič vrúbluje na podpníky ktoré sú rezistentné voči *Viteus vitifoliae*. Všetky rastliny viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch určené na produkciu pôvodného množiteľského materiálu sa uchovávajú v zariadeniach zabezpečených proti hmyzu a na uvedenom viniči neboli v priebehu posledného úplného vegetačného obdobia pozorované symptómy *Viteus vitifoliae*. V prípade, že množiteľský materiál určený na obchodovanie preukazuje symptómy *Viteus vitifoliae*, celá dávka je podrobená fumigácii, ošetrovaná horúcou vodou alebo iným vhodným spôsobom v súlade s EPPO alebo inými medzinárodne uznávanými protokolmi s cieľom zabezpečiť, aby bola bez výskytu tohto patogénu.

Množiteľský materiál musí vo všetkých uvedených kategóriách spĺňať požiadavky na odrodovú pravosť a odrodovú čistotu. Pôda, v ktorej sa pestujú materské rastliny, z ktorých sa získava množiteľský materiál týchto kategórií, musí byť bez škodlivých organizmov alebo ich vektorov, najmä nematód, ktoré prenášajú vírusové ochorenia. **Odber pôdnych vzoriek a testovanie sa robí pred výsadbou materských porastov.** Zopakuje sa počas rastu, ak vznikne podozrenie na prítomnosť uvedených škodcov. Na materiál, ktorý splnil ustanovené požiadavky na množiteľský materiál príslušnej kategórie, vydáva OOaS úradné osvedčenie o uznaní a bude možné vystaviť naň úradnú návesku príslušnej farby.

Štandardný množiteľský materiál (S): musí spĺňať požiadavky na vlastnosti, kvalitu a zdravotný stav uvedené v prílohách č.1 a 2 NV SR č. 49/2007 pre štandardný množiteľský materiál.

Štandardný množiteľský materiál musí spĺňať požiadavky týkajúce sa výrobnjej prevádzky, miesta výroby alebo oblasti pre jednotlivé RNKSŠ:

- *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al. : vinič sa produkuje v oblastiach bez výskytu tohto patogénu alebo vo výrobnjej prevádzke neboli na viniči v priebehu posledného úplného vegetačného obdobia pozorované žiadne jeho symptómy. Všetky rastliny viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch určené na produkciu certifikovaného množiteľského materiálu, ktoré preukazujú symptómy *Candidatus Phytoplasma solani*, musia byť minimálne vylúčené z rozmnožovania. V prípade, že množiteľský materiál určený na obchodovanie preukazuje symptómy *Candidatus Phytoplasma solani*, celá dávka je ošetrovaná horúcou vodou alebo iným vhodným spôsobom v súlade s EPPO alebo inými medzinárodne uznávanými protokolmi s cieľom zabezpečiť, aby bola bez výskytu tohto patogénu.
- *Xylophilus ampelinus* Willems et al. : vinič sa produkuje v oblastiach bez výskytu tohto patogénu alebo vo výrobnjej prevádzke neboli na viniči v priebehu posledného úplného vegetačného obdobia pozorované žiadne jeho symptómy. Všetky rastliny viniča v podpníkových a selektovaných vinohradoch určené na produkciu štandardného materiálu, ktoré preukazujú symptómy *Xylophilus ampelinus*, musia byť odstránené. Vinič vo výrobnjej prevádzke preukazujúci symptómy sa po reze ošetrí baktericídou. V prípade, že množiteľský materiál určený na obchodovanie preukazuje symptómy *Xylophilus ampelinus*, je celá dávka ošetrovaná horúcou vodou alebo iným vhodným spôsobom v súlade s EPPO alebo inými medzinárodne uznávanými protokolmi s cieľom zabezpečiť, aby bola bez výskytu tohto patogénu.
- Vírus mozaiky arábky, vírus roncetu viniča, vírus zvinutky 1 a vírus zvinutky 3 : na rastlinách v podpníkových a selektovaných vinohradoch určených na produkciu štandardného množiteľského materiálu boli pozorované symptómy týchto vírusov na najviac 10 % rastlín viniča. Symptomatické rastliny viniča sú vylúčené z rozmnožovania.
- *Viteus vitifoliae* Fitch: vinič sa produkuje v oblastiach bez výskytu tohto patogénu alebo sa vinič vrúbluje na podpníky, ktoré sú rezistentné voči *Viteus vitifoliae*. V prípade, že množiteľský materiál určený na obchodovanie preukazuje symptómy *Viteus vitifoliae*, celá dávka je podrobená fumigácii, ošetrovaná horúcou vodou alebo iným vhodným spôsobom v súlade s EPPO alebo inými medzinárodne uznávanými protokolmi s cieľom zabezpečiť, aby bola bez výskytu tohto patogénu.

Pri viniči hroznorodom štandardný množiteľský materiál podlieha hodnoteniu porastov a zdravotného stavu kontrolným ústavom, ktoré sa vykonáva úradnou vizuálnou prehliadkou. Na dopestovaný materiál, ak spĺňa predpísané požiadavky, vydáva OOaS osvedčenie o overení a bude možné vystaviť naň návesku žltej farby.

Spôsob odberu vzoriek a testovanie prítomnosti škodlivých organizmov sa vykonáva v súlade so všeobecne prijatými štandardnými metódami, podľa ktorých príslušné oprávnené úradné laboratórium postupuje. Vzorky určené na testovanie odoberajú inšpektori oddelenia kontroly osív a sadív.

Súčasťou podkladov potrebných na vydanie osvedčenia o uznaní certifikovaného množiteľského materiálu v príslušnej kategórii je doklad z oprávneného laboratória, ktorý osvedčuje, že množiteľský materiál pochádza zo selektovaného alebo podpníkového vinohradu,

ktorý spĺňa požiadavky na testovanie ustanovené pre príslušnú kategóriu v uvedenom nariadení vlády SR.

7. Zakladanie množiteľských porastov

Inšpektor OK OS hodnotí priestorovú izoláciu. Pri vstupe do množiteľského porastu sa ako prvý ukazovateľ hodnotí dodržanie predpísanej izolačnej vzdialenosti od susedných porastov. Viničové škôlky sa nemôžu zakladať vo viničiach, selektovaných alebo podpníkových vinohradoch. Hodnotí sa vzdialenosť viničovej škôlky od vinice alebo selektovaného a podpníkového vinohradu. Pri zakladaní množiteľských porastov musia byť dodržané izolačné vzdialenosti podľa Tabuľky č. 9.

Tabuľka č. 9: Izolačné vzdialenosti

Skupina porastov	Najmenšia izolačná vzdialenosť na zamedzenie mechanickej prímеси v (m)
Viničová škôlka	Najmenšia vzdialenosť viničovej škôlky od vinice, selektovaného alebo podpníkového vinohradu sú 3 metre.

7.1 Požiadavky na vlastnosti množiteľských porastov

- v množiteľských porastoch pôvodného, základného a certifikovaného množiteľského materiálu sa prímеси iných druhov a odrôd zreteľne vyznačia a vylúčia z predmetu uznaného materiálu .
- zreteľne označené iné odrody, prípadne klony sa nepovažujú za prímеси, ak sa zabezpečí, že nebudú súčasťou uznaného množiteľského porastu.
- všetky množiteľské porasty sa označia a zreteľne oddelia na zabezpečenie identifikácie odrody, klonu, kategórie a ročníka.
- na identifikáciu škôlkarských výpestkov sa porast zabezpečí priloženým plánom porastov.

7.2 Odhad úrody počtu kusov očiek z porastu selektovaných vinohradov

- odhad sa robí odhadom výpočtom najmenej z troch krov prihlásenej odrody
- počet letorastov na ker sa vynásobí počtom použiteľných očiek na ker
- zo sledovaných krov sa spraví priemer použiteľných očiek na ker, ktorý sa vynásobí počtom krov prihlásenej odrody.

7.3 Požiadavky na množiteľský materiál vo vzorke

Množiteľský materiál viniča a klon musia spĺňať odrodovú pravosť a odrodovú čistotu. Pri uvádzaní štandardného množiteľského materiálu na trh je prípustná odchýlka 1 % odrodovej pravosti a odrodovej čistoty.

Množiteľský materiál viniča musí spĺňať minimálne technickú čistotu 96 %. Za technické nečistoty sa považuje:

- množiteľský materiál viniča úplne alebo čiastočne zoschnutý, aj keď bol po zoschnutí namočený do vody

- poškodený, ohnutý alebo porušený množiteľský materiál viniča, najmä poškodený mechanicky, aj v dôsledku ľadovca alebo mrazu, alebo rozdrvený, polámaný, s ranami po zálistkoch a pod.
- očká viniča určené na štepenie nemôžu byť zahnednuté – zisťujeme pozdĺžnym rezom.

Prítomnosť škodlivých organizmov, ktoré znižujú použiteľnosť množiteľského materiálu viniča sa toleruje, len ak je na najnižšej možnej úrovni.

Množiteľský materiál viniča, musí spĺňať požiadavky na balenie a označenie množiteľského materiálu viniča.

7.4 Hodnotenie množiteľského materiálu podpníka vo vzorke

Inšpektor vyberie náhodne z dávky odrody pripravených zväzkov s podpníkmi minimálne 2 zväzky. Na pracovnom stole rozbalí zväzok. Hodnotí sa meraním, rezom a vizuálne.

Odrezky podpníkov z podpníkového vinohradu určené na štepenie

Priemer

Meria sa posuvným meradlom v najširšom bode prierezu; (nevzťahuje na bylinné odrezky)

- odrezky podpníkov určené na štepenie priemer vrcholu 6,5 až 12 mm
- maximálny priemer dolného konca 15 mm
- pri vyzretosti dreva podpníkov sa sleduje odlupovanie kôry z podpníka a tiež vyzretosť dreva (praskanie pri napružení náhodne vybraných odrezkov)
- odrezky zo selektovaných vinohradov a z podpníkových vinohradov majú minimálny priemer vrcholu 3.5 mm.

Zakorenené odrezky

Priemer

Meria sa posuvným meradlom v strede internódia pod bočným výrastkom a pozdĺž najdlhšej osi je minimálne 5 mm. To sa nevzťahuje na zakorenené odrezky získané z bylinného množiteľského materiálu viniča.

Dĺžka

Meria sa metrom. Dĺžka od najnižšieho bodu v ktorom korene vystupujú do základne bočného výrastku, nie je menšia ako

- 30 cm pre zakorenené odrezky určené na vrúbľovanie; pre zakorenené odrezky určené pre Sicíliu je však táto dĺžka 20 cm
- 20 cm pre ostatné zakorenené odrezky. To sa nevzťahuje na zakorenené odrezky získané z bylinného množiteľského materiálu.

Korene

Každá sadenica musí mať najmenej tri dobre vyvinuté a dobre rozmiestnené korene. Odroda 420 A však môže mať len dva dobre vyvinuté korene, ak sa nachádzajú oproti sebe.

Päta

Rez sa musí vykonať v dostatočnej vzdialenosti od diafragmy, aby nedošlo k jej poškodeniu, ale nie nižšie ako jeden centimeter pod ňou.

Ak množiteľský materiál pri hodnotení spĺňa požiadavky na hraničných požiadavkách, inšpektor môže vykonať ďalšie hodnotenia podpníkov. V prípade, že inšpektor zistí, že podpníky nespĺňajú požiadavky, dodávateľ musí podpníky znova pretriediť. Po pretriedení

vykoná inšpektor kontrolu, pri ktorej upresní počet uznaných kusov a skontroluje označovanie a balenie množiteľského materiálu viniča.

7.5 Hodnotenie množiteľského materiálu sadeníc viniča vo vzorke

Inšpektor vyberie náhodne z dávky odrody pripravených zväzkov so sadenicami minimálne 2 zväzky. Na pracovnom stole rozbalí zväzok. Hodnotí sa meraním, rezom a vizuálne.

Zakorenené sadenice

Dĺžka

Výhonok musí mať dĺžku najmenej 20 cm.

To neplatí pre zakorenené sadenice získané z bylinného množiteľského materiálu.

Korene

Každá sadenica musí mať najmenej tri dobre vyvinuté a dobre rozmiestnené korene. Odroda 420 A však môže mať len dva dobre vyvinuté korene, ak sa nachádzajú oproti sebe.

Zrast

Každá sadenica sa vyznačuje primeraným, pravidelným a pevným zrastom po celom obvode miesta štepenia.

7.6 Požiadavky na označovanie a balenie množiteľského materiálu viniča

- Požiadavky na balenie množiteľského materiálu viniča sú uvedené v NV SR č. 49/2007 Z.z., v Prílohe č.3.
- Požiadavky na označovanie množiteľského materiálu viniča sú uvedené v NV SR č. 49/2007 Z.z., v Prílohe č.4.
- Množiteľský materiál a škôlkarské výpestky sa pri doprave, skladovaní a predaji chránia tak, aby pri manipulácii nedošlo k ich pomiešaniu, zámene, poškodeniu, alebo vysychaniu.

7.7 Záznam a vyhodnotenie inšpekcie množiteľského porastu

Počas prehliadky inšpektor OK OS zaznamenáva skutočnosti, ktoré zistil do prvotnej evidencie, ktorá slúži ako podklad pre vyhotovenie záznamu z prehliadky množiteľského porastu.

Záznam musí inšpektor OK OS vyhotoviť ihneď po vykonaní prehliadky množiteľského porastu. Výsledky hodnotenia porovná s ustanovenými požiadavkami. Všetky zistené skutočnosti zapíše do časti záznam a správa z prehliadky. Ak množiteľský porast spĺňa všetky požiadavky, na prihlášku a záznam z prehliadky a hodnotenia porastov množiteľského a výsadbového materiálu viniča sa napíše dátum vykonania inšpekcie, podpíše sa a opečiatkuje. Prihláška a záznam z prehliadky a hodnotenia porastov množiteľského a výsadbového materiálu viniča pozostáva z jedného originálu a troch kópií. Originál zašle inšpektor OK OS na OOaS. Prvú kópiu dostane dodávateľ, druhú kópiu si ponechá inšpektor OK OS a tretia kópia prípadne fytoinšpektorovi, v ktorého mieste pôsobnosti je množiteľsky porast založený. Záznamy o prehliadkach, odbere vzorky a testovaní sa uchovávajú na odbore osív a sadív tak dlho, kým množiteľský materiál a ovocné dreviny sú pestované dodávateľom. Najmenej však počas troch rokov po odobraní množiteľského materiálu viniča alebo uvedenia na trh.

8. Zrušovacie ustanovenia

Vydaním tohto metodického pokynu sa ruší platnosť a účinnosť Metodického pokynu ÚKSÚP č. 13/2019 „na hodnotenie množiteľského materiálu viniča hroznorodého a podpníkového“ zo dňa 1.6.2021

9. Účinnosť

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť dňa 10.3.2022

10. Prílohy

Príloha č. 1: Žiadosť o vydanie návesiek na množiteľský materiál viniča

Príloha č. 1

Žiadosť o vydanie návesiek na množiteľský materiál viniča

Dodávateľ:

Adresa:

Telefónny kontakt, e-mail:

Číslo prihlášky	Odroda	Číslo dávky/rastlinný pas	Počet požadovaných návesiek	Počet kusov v jednom balíku/s jednou náveskou

Dátum:

Podpis a pečiatka dodávateľa: